

O ŻYDACH I ŻYDÓWKACH

IMIĘ I NAZWISKO

O ŻYDACH I ŻYDÓWKACH

- O ŻYDACH WIEM:
A) OGROMNIE DUŻO
B) COŚ TAM WIEM
C) A KTO TO JEST?

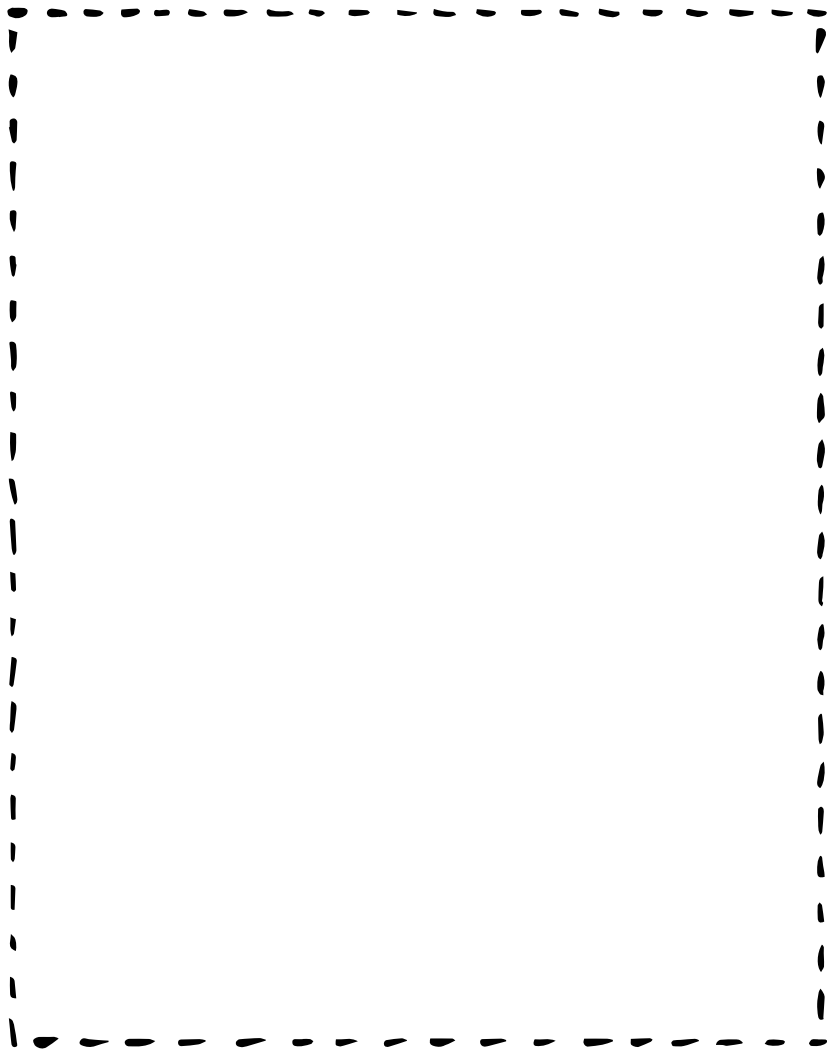
SPISTREŚCI

1. JA O ŻYDACH
2. QUIZ
3. FAKTY I MITY
4. MOJA TWÓRCZOŚĆ
5. CO ZROBIĆ Z HEJTEM I HEJTEREM?
6. ZAKOŃCZENIE

INSTRUKCJA OBŚŁUGI

1. TO TY WSPÓŁTWORZYSZ TĘ KSIĄŻKĘ!
2. KAŻDA STRONA TO POLE DO POPISU
DLA CIEBIE!
3. PUŚĆ WODZE FANTAZJI!
4. BAW SIĘ DOBRZE!

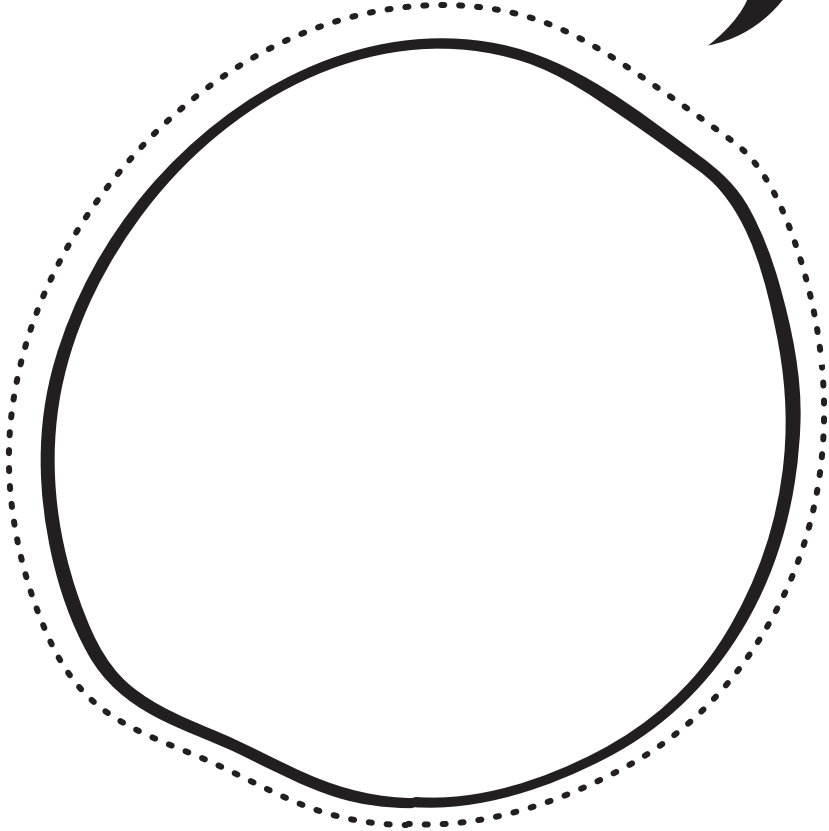
NARYSUJ TU ŻYDA

Wypis

moje
skorzenia
z Żydami
i judaizmem

WPISZ "ŻYDZI" W WYSZUKIWARKE
I ZAPISZ 10 PIERWSZYCH WYNIKÓW:

jaki jest ich wydźwięk?

negatywny

neutralny

pozytywny

BINGO!

ZAPYTAJ 5 SWOICH ZNAJOMYCH O ICH PIERWSZE 3 SKOJARZENIA Z ŻYDAMI I ŻYDÓWKAMI. JEŚLI ICH ODPOWIEDŹ POJAWI SIĘ NA PONIŻSZYM POLU, ZAMAŹ JĄ.

GWIAZDA DAWIDA	TYTUŁ JAKIEJŚ KSIĄŻKI LUB FILMU	IZRAEL, PALESTYNA, POLITYKA
PEJSY (ALE TEŻ BRODA, CIEMNE WŁOSY I DŁUGI NOS)	BINGO!	HOLOKAUST (AUSCHWITZ, HITLER, NIEMCY, OBOZY, II WOJNA, GETTO)
JARMUŁKA	ANTYSEMITYZM	PIENIĄDZE (LICZENIE, SKĄPSTWO...)

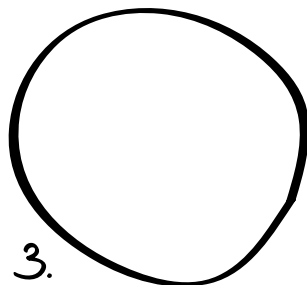
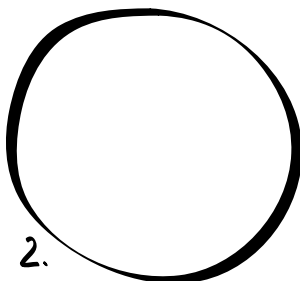
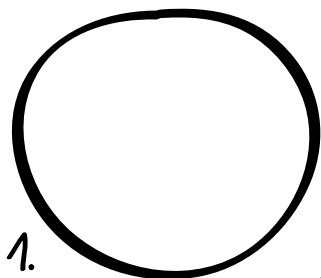
JEŚLI ZOSTAŁO CI NIEZAMAZANYCH:

8-9 KWADRATÓW - OBRACASZ SIĘ WŚRÓD OSÓB, KTÓRE NIE MYŚLĄ
O ŻYDACH STEREOTYPOWO;

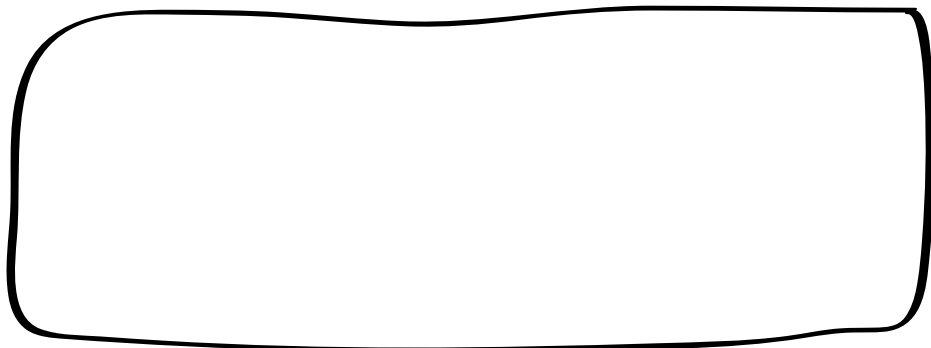
4-5 KWADRATÓW - TWOJE OTOCZENIE MYŚLI O ŻYDACH MNIEJ
STEREOTYPOWO NIŻ PRZECIĘTNY POLAK I POLKA;

3 I MNIEJ - NIESTETY, TWOI ZNAJOMI MYŚLĄ O ŻYDACH STEREOTYPOWO.

TU WYPISZ TRZY RZECZY, KTÓRYCH
MOŻESZ SIĘ DOWIEDZIEĆ O ŻYDACH
ZE SWOICH PODRĘCZNIKÓW:

JAK MYŚLISZ, CZY TWOJE PODRĘCZNIKI
SĄ DOBRYM ŹRÓDŁEM INFORMACJI
O ŻYDACH I KULTURZE ŻYDOWSKIEJ?

PROFESOR IRENEUSZ KRZEMIŃSKI, SOCJOLOG Z UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO, AUTOR BADANIA NA TEMAT POSTAW POLAKÓW WOBEC ŻYDÓW, ZWRACA UWAGĘ, ŻE LUDZIE, ABY KOGOŚ NIE LUBIĆ, MUSZĄ MIEĆ JAKIEŚ UZASADNIENIE. ZE WZGLĘDU NA TO, JAKIE OSKARŻENIA UZASADNIAJĄCE NIECIEĆ PADAJĄ POD ADRESEM ŻYDÓW, WYDZIELIŁ ON DWA TYPY ANTYSEMITYZMU - TRADYCYJNY I NOWOCZESNY. CI, KTÓRZY GŁOSZĄ POGŁĄD, ŻE TO ŻYDZI ZAMORDOWALI CHRYSYUSA, SĄ ANTYSEMITAMI STAREGO TYPU. U ANTYSEMITÓW NOWEGO TYPU NOŚNIKIEM NIECIEĆI DO ŻYDÓW JEST IDEOLOGIA, NP. OBÓZ „PRAWDZIWYCH POLAKÓW” HOŁDUJE PRZEKONANIU, ŻE ŻYDZI RZĄDZĄ KAPITAŁEM.

CZYLI CO PIĄTY POLAK NIE LUBI ŻYDÓW
MIMO ŻE NIGDY ICH NIE SPOTKAŁ I MIMO,
ŻE W CAŁYM KRAJU TYLKO 0,02%
OSÓB MA POCHODZENIE ŻYDOWSKIE!

JAKIE EMOCJE POWODUJE U CIEBIE
TEN TEKST I DLACZEGO?

Quiz

1. WEDŁUG TRADYCYJNEJ INTERPRETACJI PRAWA ŻYDOWSKIEGO POCHODZENIE ŻYDOWSKIE DZIEDZICZY SIĘ PO:

- A) OJCU
- B) MATCE
- C) OBOJGU RODZICACH

5. SZTETL TO:

- A) MAŁE ŻYDOWSKIE MIASTECZKO
- B) CZĘŚĆ STROJU CHASYDZKIEGO
- C) ZASADA KOSZERNOŚCI

2. USZY HAMANA TO:

- A) STARE ŻYDOWSKIE PRZEKLEŃSTWO
- B) CIASTKA WYPIEKANE NA ŚWIĘTO PURIM
- C) UCHWYTY NA DZBANKU UŻYWANYM DO RYTUALNEGO OBYWANIA RĄK

6. POLSKI ŻYD JAN BRZECZWA, AUTOR „AKADEMII PAN KLEKSA”, BYŁ KUZYNEM WYBITNEGO POLSKIEGO POETY. KTÓREGO?

- A) JULIANA TUWIMA
- B) BOLESŁAWA LEŚMIANA
- C) KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO

3. ŻYDOWSKĄ WIELKANOCĄ NAZYWA SIĘ CZASEM ŚWIĘTO:

- A) PESACH
- B) CHANUKA
- C) SZAWUOT

7. PRODUKTEM KOSZERNYM, CZYLI DOZWOLONYM DO SPOŻYCIA WEDŁUG WYMOGÓW RELIGII ŻYDOWSKIEJ, NIE JEST:

- A) WOŁOWINA
- B) WIEPRZOWINA
- C) JAGNIĘCINA

4. ŻYDOWSKI NOWY ROK, CZYLI ROSZ HASZANA ALBO INACZEJ ŚWIĘTO TRĄBEK OBCHODZONY JEST:

- A) W STYCZNIU
- B) WIOSNĄ
- C) WE WRZEŚNIU LUB PAŹDZIERNIKU

8. JARMUŁKA, TRADYCYJNE NAKRYCIE GŁOWY, KTÓRE RELIGIJNY ŻYDOWSKI MĘCZYZNA POWINIEN NOSIĆ PRZEZ CAŁY CZAS, MA KILKA NAZW. JEDNĄ Z NICH NIE JEST:

- A) KIPA
- B) FEZ
- C) MYCKA

9. ZA PRAOJCA WSZYSTKICH ŻYDÓW UZNAJE SIĘ:

- A) KRÓLA DAWIDA
- B) MOJŻESZA
- C) ABRAHAMA

10. KSIĘGĄ BĘDĄCĄ PODSTAWĄ JUDAIZMU JEST:

- A) TORĄ
- B) KSIĘGA ESTERY
- C) EWANGELIA ŚWIĘTEGO MARKA

11. HISTORYCZNĄ ŻYDOWSKĄ DZIELNICĄ KRAKOWA JEST:

- A) STRADOM
- B) ZWIERZYNIC
- C) KAZIMIERZ

12. JIDYSZ - JĘZYK, KTÓRYM POSŁUGIWAŁA SIĘ PRZEZ WIEKI SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA W POLSCE, JEST NAJBARDZIEJ PODOBNY DO JĘZYKA:

- A) HISZPAŃSKIEGO
- B) NIEMIECKIEGO
- C) HEBRAJSKIEGO

13. HATIKWA, OFICJALNY HYMN IZRAELA WYRAŻAJĄCY TYSIĄCLETNIĘ PRAGNIENIE POWROTU ŻYDÓW DO OJCZYZNY, OZNACZA PO HEBRAJSKU:

- A) MARZENIE
- B) NADZIEJĘ
- C) PRZYSZŁOŚĆ

14. ŻYD TO OKREŚLENIE:

- A) NARODOWOŚCI
- B) RELIGII
- C) OBIĘ ODPOWIEDZI SĄ POPRAWNE

15. SIĘDMIORAMIENNY ŚWIECZNIK KOJARZONY Z TRADYCJĄ ŻYDOWSKĄ NAZYWAMY:

- A) SZTREJMLEM
- B) CHANUKIJĄ
- C) MENORĄ

16. SZABAT, ŻYDOWSKI DZIEŃ ODPOCZYNKU PRZYPADAJĄCY NA SOBOTĘ, ROZPOCZYNA SIĘ:

- A) W PIĄTEK O ZACHODZIE SŁOŃCA
- B) W PIĄTEK O PÓŁNOCY
- C) W SOBOTĘ RANO

ODPOWIEDZI SZUKAJ KILKA STRON DALEJ!

ŻYDZI SĄ WSZĘDZIE.

FAKTY I MITY

trochę mit, a trochę fakt

ŻYDZI SĄ NARODEM, KTÓRY PRZEZ BLISKO 2000 LAT NIE MIAŁ WŁASNEGO PAŃSTWA. WYPĘDZANI Z KOLEJNYCH KRAJÓW, OSIEDLALI SIĘ GDZIE INDZIEJ. DUŻE SPOŁECZNOŚCI ŻYDOWSKIE POZA IZRAELEM ISTNIEJĄ W STANACH ZJEDNOCZONYCH, EUROPIE, KRAJACH AMERYKI POŁUDNIOWEJ I AUSTRALII. MNIEJSZE WSPÓLNOTY ŻYDOWSKIE MOŻNA ZNALEŹĆ W KRAJACH AZJI, NP. W JAPONII

I WIETNAMIE, CZY W AFRYCE, GDZIE W ETIOPII PRZEZ WIEKI ŻYŁA SPOŁECZNOŚĆ CZARNOSKÓRZYCH ŻYDÓW. W ZASADZIE JEDYNYMI KRAJAMI, W KTÓRYCH ŻYDZI NIE ZAMIESZKUJĄ, SĄ TE KRAJE MUZUŁMAŃSKIE, KTÓRE Z IZRAELEM NIE UTRZYMUJĄ KONTAKTÓW DYPLOMATYCZNYCH. DLATEGO WYSYŁANIE ŻYDÓW NA MADAGASKAR MIJA I MIJAŁO SIĘ Z CELEM. ONI JUŻ TAM MIESZKAJĄ :)

ŻYDZI NIE LUBIĄ POLSKI I POLAKÓW.

trochę fakt, a trochę mit

DLA WIELU ŻYDÓW NA CAŁYM ŚWIECIE POLSKA JEST PRZED E WSZYSTKIM MIEJSCEM, W KTÓRYM DOKONAŁA SIĘ TRAGEDIA HOLOKAUSTU. POSTRZEGAJĄ ONI NASZ KRAJ JAKO JEDEN WIELKI CMENTARZ ŻYDOWSKI. NIEKTÓRZY Z NICH MAJĄ ZA ZŁE POLAKOM, ŻE NIE ANGAŻOWALI SIĘ W WIĘKSZYM STOPNIU W PO-

MOC ŻYDOM W TRAKCIE WOJNY I ZARZUCAJĄ IM ANTYSEMITYZM. TAKIEGO POGŁĄDU NIE MOŻNA JEDNAK PRZYPISAĆ WSZYSTKIM ŻYDOM. OD UPADKU KOMUNIZMU ICH OPINIA O POLSCE ULEGA POPRAWIE DZIĘKI CZĘSTYM ODWIEDZINOM ORAZ LICZNYM INICJATYWOM W RAMACH DIALOGU POLSKO-ŻYDOWSKIEGO.

ŻYDZI SĄ DOBRZE WYKSZTAŁCENI.

fakt

TRADYCJA ŻYDOWSKA OD ZAWSZE PRZYKŁADAŁA DUŻĄ WAGĘ DO WYKSZTAŁCENIA. WŚRÓD ŻYDOWSKICH MĘŻCZYZN PRAKTYCZNIE NIEZNANE BYŁO ZJAWISKO ANALFABETYZMU, PONIEWAŻ RELIGIA ŻYDOWSKA NAKŁADAŁA NA OJCA OBOWIĄZEK UCZENIA SYNA ALFABETU, GDY TEN SKOŃCZYŁ ZALEDWIE 3 LATA. PÓŹNIEJ, DO 13 ROKU ŻYCIA CHŁOPIEC MUSIAŁ UCZEŚCZAC DO CHEDERU, CZYLI SZKOŁY ZAPEWNIAJĄCEJ EDUKACJĘ RELIGIJNĄ. W WIELU KRAJACH ZABRANIANO ŻYDOM

POSIADANIA ZIEMI, DLATEGO WIEDZA BYŁA ICH PODSTAWOWYM KAPITAŁEM. NAUKA DLA WIELU Z NICH BYŁA TAKŻE DROGĄ DO EMANCYPACJI. TO ZNAJDUJE ODZWIERCIEDLENIE W PROCENTOWEJ NADREPREZENTACJI ŻYDÓW WŚRÓD LAUREATÓW NAGRODY NOBLA. WEDŁUG DANYCH ZE SPISU POWSZECHNEGO W 2011 WIĘKSZOŚĆ POLAKÓW ŻYDOWSKIEGO POCHODZENIA MA WYŻSZE WYKSZTAŁCENIE. JEŚLI CHODZI O ŻYDOWSKIE DZIEWCZYNKI, W WIĘKSZOŚCI KRAJÓW EDUKACJA OBJĘŁA JE DOPIERO POD KONIEC XIX WIEKU.

ŻYDZI PORYWAJĄ DZIECI CHRZEŚCIJAŃSKIE NA MACĘ.

MIT!

OSKARŻENIA O MORD RYTUALNY TOWARZYSZĄ ŻYDOM PRZYNAJMNIEJ OD ŚREDNIOWIECZA. CZĘSTO POSĄDZANO ICH O PORWANIE I ZABICIE CHRZEŚCIJAŃSKIEGO DZIECKA W CELU UZYSKANIA KRWI DO PRODUKCJI MACY, CZYLI NIEZAKWASZONEGO CHLEBA. JUDAIZM ZABRANIA SPOŻYWANIA

LUDZKIEJ KRWI, CO CZYNI TEN ZARZUT ABSURDALNYM. BYWAŁ ON SPOSOBEM NA POZBYCIE SIĘ EKONOMICZNEJ KONKURENCJI, JAKĄ PRZEDSTAWIALI SOBĄ KUPCY ŻYDOWSCY, I JEDNOCZEŚNIE WYRAZEM GŁĘBOKICH UPRZEDZEŃ ANTYSEMICKICH.

ŻYDZI MÓWIĄ PO ŻYDOWSKU.

MIT!

ŻYDZI MAJĄ NIEJEDEN JĘZYK NARODOWY. OPRÓCZ HEBRAJSKIEGO, KTÓRY PRZEZ STULECIA BYŁ TYLKO JĘZYKIEM MODLITW I ODRODZIŁ SIĘ DOPIERO POD KONIEC XIX WIEKU, POSŁUGIWALI SIĘ TAKŻE INNYMI JĘZYKAMI. JIDYSZ, KTÓRY W ŚREDNIOWIECZU WYKSZTAŁCIŁ SIĘ ZE STARONIEMIECKIEGO, STAŁ SIĘ NARZECZEM ŻYDÓW Z EUROPY

ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ. ZBLIŻONY DO HISZPAŃSKIEGO JĘZYK LADINO NARODZIŁ SIĘ W ŚREDNIOWIECZNEJ HISZPANII I MÓWILI NIM ŻYDZI POCHODZĄCY Z HISZPANII, GRECJI I KRAJÓW ARABSKICH W BASENIE MORZA ŚRÓDZIEMNEGO. ŻYDZI Z ETIOPII Z KOLEI POSŁUGIWALI SIĘ AŻ DWOMA JĘZYKAMI - AMHARSKIM I GEZ.

W POLSCE MIESZKA WIELU ŻYDÓW.

MIT!

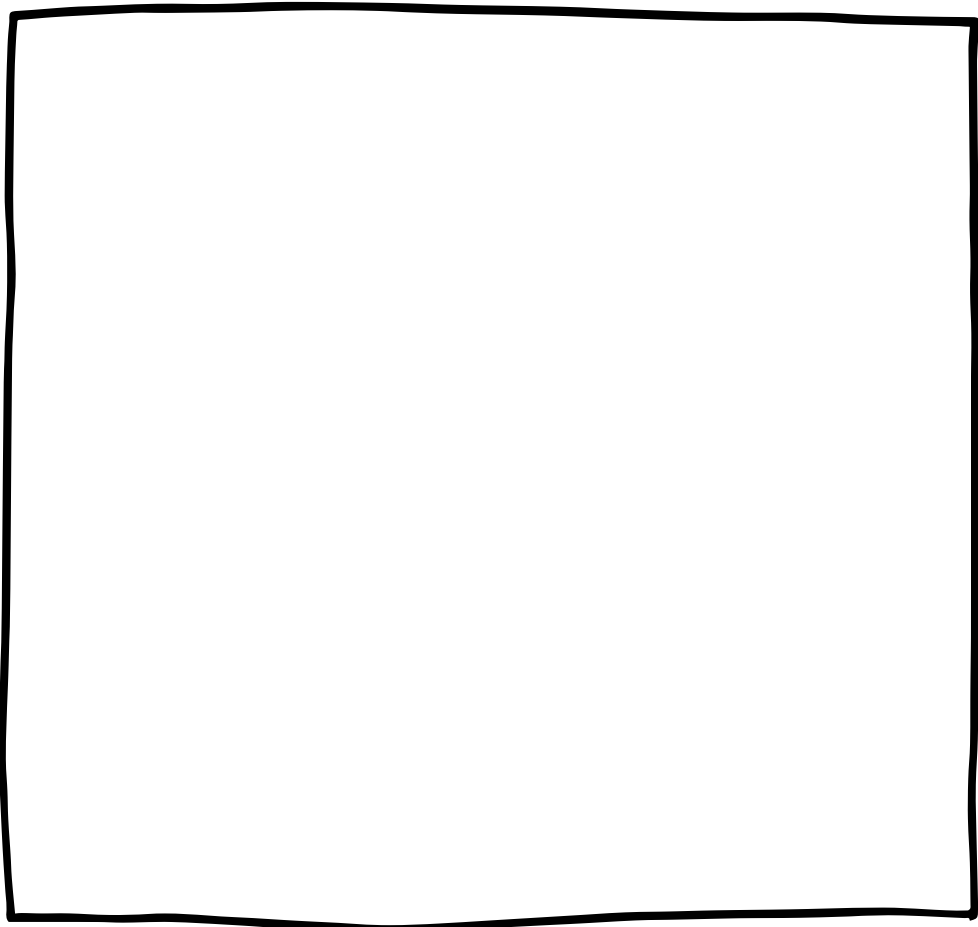
W SPISIE POWSZECHNYM W 2011 ROKU PRZYNALEŻNOŚĆ DO MNIEJSZOŚCI ŻYDOWSKIEJ ZADEKLAROWAŁO 8 TYSIĘCY OSÓB, JEDNAK INNE ŹRÓDŁA (NP. BRYTYJSKA GAZETA THE GUARDIAN) SZACUJĄ, ŻE SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA W POLSCE MOŻE LICZYĆ DO 20 000 OSÓB. STANOWIĄ ONI

RAPTEM OKOŁO 0.02% NASZEGO SPOŁECZEŃSTWA. NA ŚWIECIE W OGÓLE JEST OKOŁO 15 MILIONÓW ŻYDÓW. POŁOWA Z NICH MIESZKA W IZRAELU. DRUGIM NAJWIĘKSZYM SKUPISKIEM ŻYDÓW SĄ STANY ZJEDNOCZONE. W EUROPIE NAJWIĘKSZĄ DIASPORĘ MA FRANCJA.

Ciekawostka:

WEDŁUG KALENDARZA ŻYDOWSKIEGO TRWA WŁAŚNIE ROK 5777

**TU WYPISZ WSZYSTKIE STEREOTYPY,
KTÓRE KIEDYS USŁYSZAŁAŚ/ĘŚ
OD RODZINY, ZNAJOMYCH, W MEDIACH, SZKOLE,
ALBO CAŁKIEM PRZYPADKIEM
NA ULICY, W POCIĄGU.**

**A TERAZ WYTNIJ TEN PROSTOKĄT,
ZGNIĘĆ, WYRZUĆ I ZAPOMNIJ NA ZAWSZE.**

Posłuchaj
jak brzmi dla Ciebie

hebrajski

WŁĄCZ NA YOUTUBE NA PRZYKŁAD:
"TIRKEDI" SHIMRIT & MICHAEL GREILSAMMER

jidysz

WŁĄCZ NA YOUTUBE NA PRZYKŁAD:
"MELACHE MELUCHE" CHAVA ALBERSTEIN

ZAPEŁNIJ KAŻDĄ LINIĘ
LITERAMI HEBRAJSKIMI.

ד כ ד כ ד כ ד כ ד כ ד כ
ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל

מ מ מ מ מ מ מ מ מ מ מ מ

נ נ נ נ נ נ נ נ נ נ נ נ

ס ס ס ס ס ס ס ס ס ס ס ס

ע ע ע ע ע ע ע ע ע ע ע ע

פ פ פ פ פ פ פ פ פ פ פ פ

ץ צ צ צ צ צ צ צ צ צ צ צ צ

ק ק ק ק ק ק ק ק ק ק ק ק

ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר ר

ש ש ש ש ש ש ש ש ש ש ש ש

ת ת ת ת ת ת ת ת ת ת ת ת

Alfabet hebrajski

א א א א א א א א א א א א

ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב

ג ג ג ג ג ג ג ג ג ג ג ג

ד ד ד ד ד ד ד ד ד ד ד ד

ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה ה

ו ו ו ו ו ו ו ו ו ו ו ו

ז ז ז ז ז ז ז ז ז ז ז ז

ח ח ח ח ח ח ח ח ח ח ח ח

ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט ט

י י י י י י י י י י י י

JĘZYK HEBRAJSKI CZYTA SIĘ OD PRAWĘJ DO LEWEJ. NIE ZAPISUJE SIĘ SAMOGŁOSEK.

W JĘZYKU STAROHEBRAJSKIM KAŻDA LITERA
MIAŁA PRZYPORZĄDKOWANĄ KONKRETNĄ LICZBĘ,
TOWARZYSZYŁO JEJ TAKŻE ZNACZENIE SYMBOLICZNE.

LITERA HEBRAJSKA I JEJ NAZWA	LICZBA	POLSKI ODPOWIEDNIK	ZNACZENIE SYMBOLICZNE
א ALEF	1	A	CZĄSTKA BOSKA, BÓG, BYK
ב BET	2	B	DOM
ג GIMMEL	3	G	NAGRODA, ŻYCZLIWOŚĆ, WIELBŁĘD
ד DALET	4	D	DRZWI, SŁABOŚĆ
ה CHEJ	5	CH	BÓG, UTWÓR
ו WAW	6	W,O,U	CZŁOWIECZEŃSTWO, PRZYWRÓCENIE OSĄDU, KLUCZ
ז ZAJN	7	Z	DZIDA, MĘSKI CZŁONEK, BROŃ
ח HET	8	H	ŻYCIE, GRZECH, WAŁ
ט TET	9	T	DOBROĆ, POKORA, WĄŻ
י JOD	10	I,J	RĘKA, POSĄG, DZIELIĆ SIĘ
כ KAF	20	K	DŁOŃ, PALMA, KONIEC I POCZĄTEK
ל LAMED	30	L	UCZYĆ SIĘ, UCZEŃ

מ	MEM	M	40	WODA, LUDY, NARODY, JĘZYKI
ן	NUN	N	50	TRACIĆ, RYBA
ס	SAMECH	S	60	WSPARCIE, WSPIERAĆ, POLEGAĆ NA KIMŚ, PODPORA, UFAĆ
ע	AJN	-	70	OKO, ŹRÓDŁO WODY, ŹRÓDŁO, CENTRUM
פ	PEJ	P	80	USTA, MILCZENIE, MOWA
צ	CADDI	C	90	PRAWORZĄDNOŚĆ, HAK (NA RYBY)
ק	KUF	K	100	KUPOWAĆ, SPRZEDAWAĆ, UCHO IGŁY, MAŁPA, ABSTYNENCJA, KONTROLA
ר	RESZ	R	200	GŁOWA, ZWIERZCHNIK, UTRACIĆ BOGACTWO
ש	SZIN	S, SZ	300	ZĄB, POKÓJ (OD WOJEN), WŁADZA, KORUPCJA, KŁAMSTWO
ת	TAU	T	400	ZNAK

NA PRZYKŁAD: SŁOWO "DAM" OZNACZA "KREW", A ZŁOŻONE JEST Z DALET ("SĘABOŚĆ")
I MEM ("PŁYN"). KIEDY DODAMY ALEF (CZYLI CZĄSTKĘ BOSKĄ), OTRZYMAMY WYRAZ
"ADAM", CZYLI "CZŁOWIEK".

NAPISZ TU SVOJE IMIĘ PO HEBRAJSKU (PAMIĘTAJ, OD PRAWA DO LEWA):

UWAGA: W ALFABECIE HEBRAJSKIM NIE MA WIĘKSZOŚCI
SAMOGŁOSEK - PO PROSTU SIĘ ICH NIE ZAPISUJE!
PUŚĆ WODZE FANTAZJI, SPÓJRZ NA SYMBOLICZNE
ZNACZENIE LITER - CO SYMBOLIZUJE TWOJE IMIĘ?

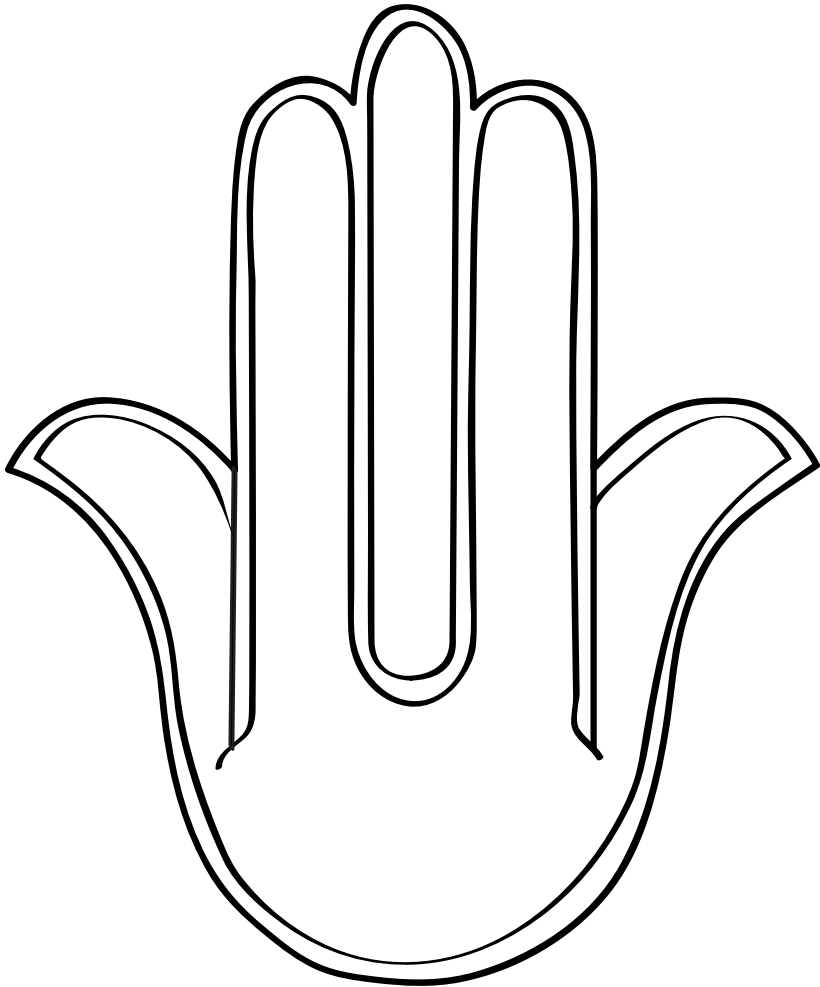
Czy wiesz skąd wzięta się
ta część twarzy?

W KULTURZE ŻYDOWSKIEJ JEST NA TO WYŁĘMACZENIE. PRZED NARODZINAMI, KIEDY JESTEŚMY JESZCZE U MAMY W BRZUCHU, ANIOŁ KŁADZIE NAM NA GŁOWIE ŚWIECĘ, KTÓRA MA ROZJAŚNIĆ WNĘTRZE MACICY. PRZEZ DZIEWIĘĆ MIESIĘCY ANIOŁ UCZY NAS WSZYSTKIEGO, W TYM TAKŻE HISTORII NASZEJ DUSZY. GDY PRZYCHODZI MOMENT NARODZIN, ANIOŁ NAS PROWADZI. DALEJ SĄ DWIE WERSJE: ALBO ANIOŁ KŁADZIE NAM NA USTACH PAŁEC, MÓWIĄC "CHIII...", ALBO ZDMUCHUJE ŚWIECZKĘ I W NAS NIĄ RZUCA. EFEKT JEST TEN SAM: ZAPOMINAMY CAŁĄ NASZĄ MĄDROŚĆ I RODZIMY SIĘ Z TYM WGLĘBIENIEM W TWARZY.

TU ZAPISZ WSZYSTKO CZEGO, ŻAŁUJESZ
ŻE NIE PAMIĘTASZ:

Chamsa

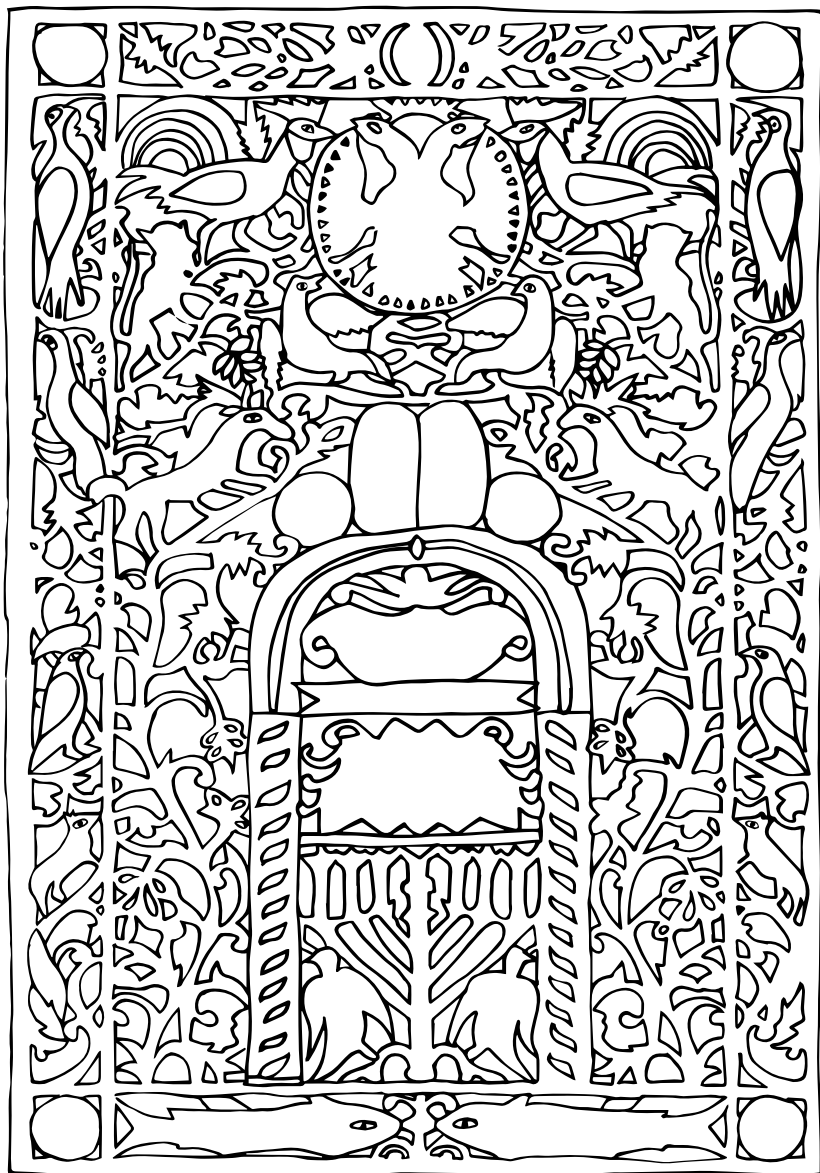

WYPEŁNIJ TĘ CHAMSE SWOIMI WZORAMI.

CHAMSA ZNANA JEST W KULTURZE ŻYDOWSKIEJ I ARABSKIEJ JAKO "RĘKA FATIMY" (CÓRKI MAHOMETA) LUB "RĘKA MIRIAM" (SIOSTRY MOJŻESZA). SYMBOL TEN CHRONI PRZED ZŁEM. DOSŁOWNIE SŁOWO "CHAMSA" ZNACZY "PIĘĆ".

WYCINANKA TO POPULARNA FORMA ARTYSTYCZNA W LUDOWEJ TRADYJCJI ŻYDOWSKIEJ. SZTUKA WYCINANIA ROZWINĘŁA SIĘ W XIX WIEKU, KIEDY PAPIER STAŁ SIĘ OGÓLNODOSTĘPNY. DAWNIEJ WYCINANKI MOGLI TWORZYĆ TYLKO MĘŻCZYŹNI, OBECNIE SŁAWĘ W TEJ SZTUCE ZDOBYWAJĄ KOBIETY.

POMALUJ AKWARELAMI I WYTNIJ:

WYKORZYSTAJ TĘ STRONĘ, BY NAPISAĆ LIST DO OSOBY, KTÓRĄ
CHCESZ ZA COŚ PRZEPROSIĆ... WYTNIJ I WRĘCZ JEJ.

JOM KIPUR - DZIEŃ SĄDU, NAZYWANY TAKŻE DNIEM POJEDNANIA, OBCHODZONY WE
WRZEŚNIU LUB PAŹDZIERNIKU. NAJWAŻNIEJSZE ŚWIĘTO W KALENDARZU ŻYDOWSKIM.
W JOM KIPUR ŻYDZI NIC NIE PIJĄ I POSZCZĄ PRZEZ PONAD DOBĘ, BY ODPOKUTOWAĆ ZA
SWOJE GRZECHY. TEGO DNIA ŻYDZI I ŻYDÓWKI POWINNI TAKŻE POPROSIĆ O PRZEBACZENIE
OSOBY PRZEZ NICH SKRZYWDZONE. W TEN SPOSÓB WINY ZOSTANĄ IM ODPUSZCZONE.

ŚWIĘTA ŻYDOWSKIE

UTRWAL TUTAJ

PiSTACJE

morele

datayle

orzechy

PRZEDSTAW, OBRYSUJ, PRZETOCZ, ODCIŚNIJ, NAMALUJ
LUB JE PO PROSTU ZJEDZ

TU BI-SZWAT - ŻYDOWSKI NOWY ROK DRZEW, OBCHODZONY W STYCZNIU LUB LUTYM - W CZASIE, KIEDY W IZRAELU ZACZYNAJĄ KWITNĄĆ DRZEWA OWOCOWE. WSPÓŁCZEŚNIE JEST MU PRZYPISYWANE EKOLOGICZNE PRZEŚŁANIE; MA BOWIEM PRZYPOMINAĆ LUDZIOM O ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA OTACZAJĄCY ICH ŚWIAT PRZYRODY. DZIEŃ TEN ŚWIĘTUJE SIĘ, SPOŻYWAJĄC RÓŻNE OWOCE ORAZ SADZĄC DRZEWA.

ŚWIĘTAŻYDOWSKIE

POSŁUCHAJ NA YOUTUBE
NAGRANIA *Szofaru* „SOUND OF SHOFAR”
I ZAPISZ SWOJE
POSTANOWIENIA
NA NASTĘPNYCH
365 dni.

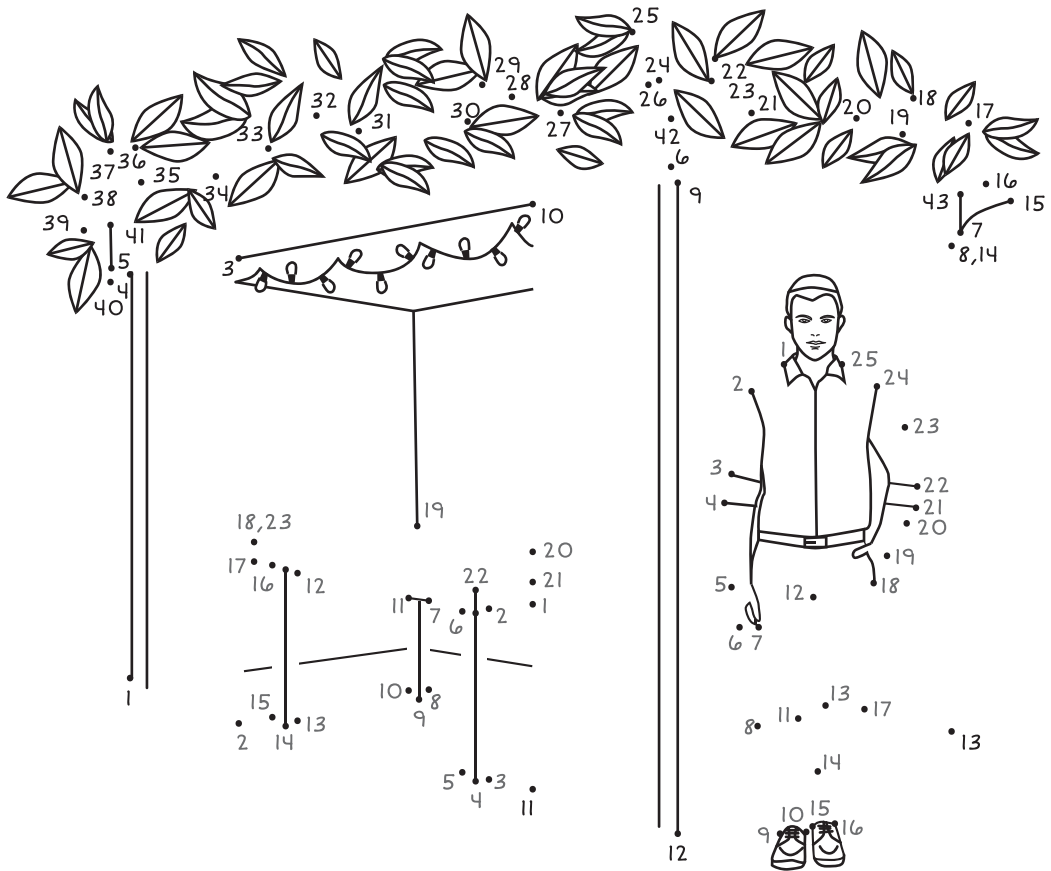

ŚWIĘTAŹDOWSKIE

ROSZ HASZANA - ŻYDOWSKI NOWY ROK, KTÓRY MA JEDNAK NIEWIELE WSPÓLNEGO Z CHRZEŚCIJAŃSKIM SYLWESTREM. TO PRZYPADAJĄCE NA WRZESIEŃ LUB POCZĄTEK PAŹDZIERNIKA ŚWIĘTO MA BYĆ OKAZJĄ DO NOWEGO POCZĄTKU, ZMIANY ŻYCIA NA LEPSZE, DO CZEGO MA INSPIROWAĆ GŁOS SZOFARU, SPECJALNEGO ROGU BARANIEGO. BY NOWY ROK BYŁ SŁODKI, SPOŻYWA SIĘ JABŁKA Z MIODEM, A TAKŻE OWOC GRANATU, KTÓREGO LICZNE NASIONA SYMBOLIZUJĄ PRZYSZŁE DOBRE UCZYNKI. WEDŁUG TRADYCJI ŻYDOWSKIEJ BÓG PODEJMUJE WTEDY DECYZJĘ O WPISANIU CZŁOWIEKA DO KSIĘGI ŻYCIA NA KOLEJNY ROK. ROSZ HASZANA JEST TAKŻE OKAZJĄ DO OCZYSZCZENIA SIĘ Z GRZECHÓW PRZEZ WYRZUCENIE ICH DO WODY.

TO JEST AMIR I JEGO SUKA.

POŁĄCZ KROPKI, BY DOWIEDZIEĆ SIĘ, JAK WYGLĄDAJĄ.

ŚWIĘTAŻYDOWSKIE

ŚWIĘTO SUKOT, OBCHODZONE WE WRZEŚNIU LUB PAŹDZIERNIKU, UPAMIĘTNIA BIBLIJNĄ WĘDRÓWKĘ
IZRAELITÓW NA PUSTYNI PO OPUSzcZENIU EGIPITU. OBCHODZI SIĘ JE, BUDUJĄC SZAŁASY
(PO HEBRAJSKU SUKKA, PO POLSKU SUKA) I MIESZKAJĄC W NICH, CO MA BYĆ WYRAZEM UFNOŚCI
WOBEC BOGA.

SPĘDZ JEDEN DZIEŃ
JAKBY TO BYŁ
SZABAT,
TO ZNACZY:

#ŚWIĘTAŻYDOWSKIE

1. JEDZ SMACZNIE.
2. ODPOCZYWAJ NIEZBYT AKTYWNIE.
3. SPĘDZAJ CZAS Z RODZINĄ I PRZYJACIÓŁMI.
4. NIE UŻYWAJ TELEWIZJI, INTERNETU, URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH.
5. WŁÓŻ ODŚWIĘTNE UBRANIE.
6. NIE SPRZĄTAJ, NIE PRACUJ, NIE WYSILAJ SIĘ.

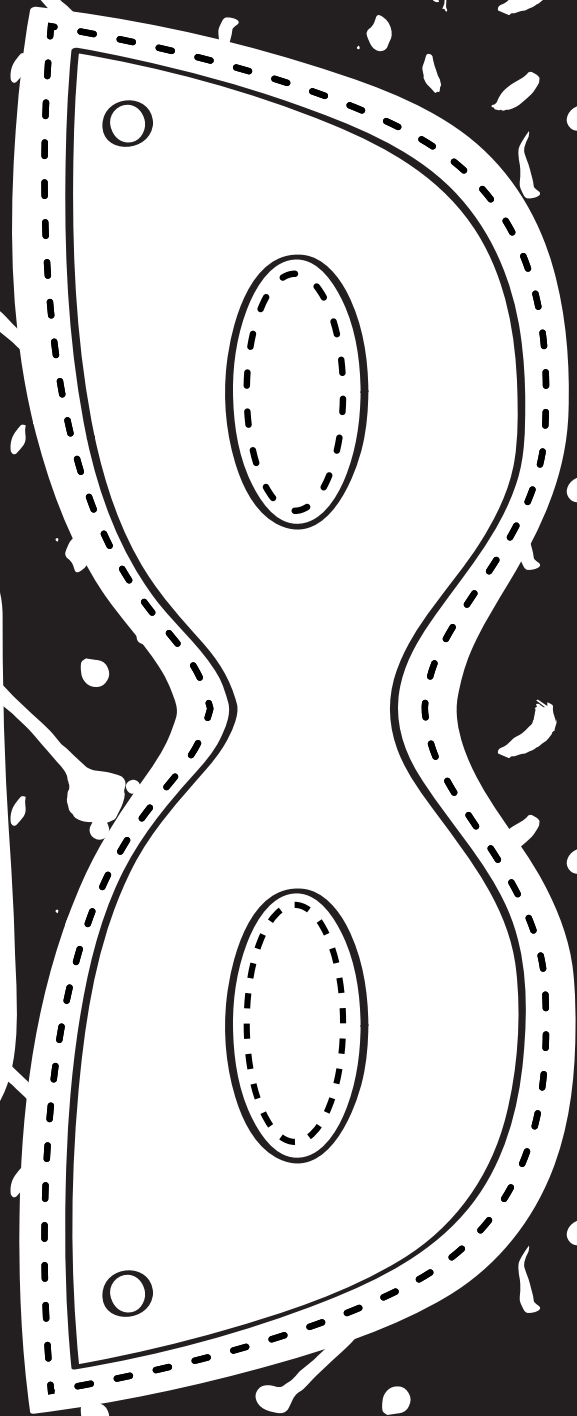
JAK TEN DZIEŃ NA CIEBIE WPEYNAŁ?

stwórz swoją maskę

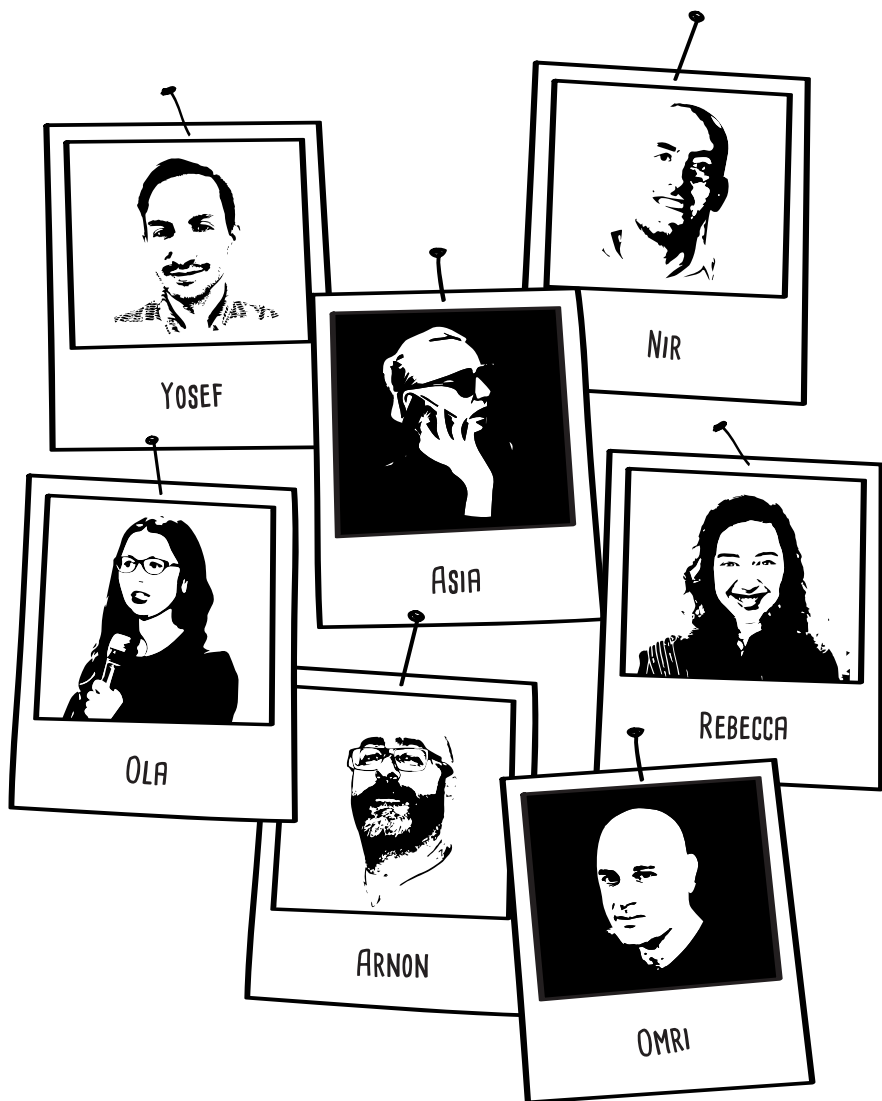
PURIM - OBCHODZONY W MARCU
LUB KWIECIEŃNIU ŻYDOWSKI
KARNAWAŁ, UPAMIĘTNIA WYBA-
WIENIE ŻYDÓW OD ZAGŁĘDY PRZEZ
DZIELNĄ KRÓLOWĄ ESTERĘ, KTÓRA
UKRYWAŁA SWĄ TOŻSAMOŚĆ PRZED
SWOIM MĘŻEM, KRÓLEM PERSJI
ACHASZWEROSZEM. NA PAMIĄTKĘ
TEGO CUDOWNEGO OCALENIA ŻYDZI
PRZEBIERAJĄ SIĘ (CZĘSTO ZA
PRZEDSTAWICIELI PĘCI PRZECI-
WNEJ), WYSTAWIAJĄ SZTUKI
TEATRALNE; ZGODNIE Z TRADYCJĄ
SPOŻYWAJĄ TEŻ DUŻO ALKOHOŁU.

ŚWIĘTAŻYDOWSKIE

ODPOWIEDZI DO QUIZU: 18 28 38
4c 5a 6b 7b 8b 9c 10a 11c 12b
13b 14c 15c 16a

WRÓĆ DO PORTRETU ZE STRONY 1.

**WIĘKSZOŚĆ ŻYDÓW
NIE MA PEJSÓW.**

JULIAN TUWIM

"STRASZNE MIESZKANIA"

W STRASZNYCH MIESZKANIACH
STRASZNIEMIESZKAJĄ STRASZNI MIESZCZANIE.
PLEŚNIĄ I KOPCIEM PEŁZNIE PO ŚCIANACH
ZGROŻA ZIMOWA, CIEMNE KONANIE.

OD RANA BEŁKOT. BEŁKOCĄ, BREDZĄ,
ŻE DESZCZ, ŻE DROGO, ŻE TO, ŻE TAMTO.
TROCHĘ POCHODZĄ, TROCHĘ POSIEDZĄ,
I WSZYSTKO WIDMO. I WSZYSTKO FANTOM.

SPRAWDZĄ GODZINĘ, SPRAWDZĄ KIESZENIE,
KRAWACIK MUSNĄ, KLAPY OBCIĄGNĄ
I GODNYM KROKIEM Z MIESZKAŃ - NA ZIEMIĘ,
TAKĄ WIADOMĄ, TAKĄ OKRĄGŁĄ.

I OTO IDĄ, ZAPIĘCI SZCZELNIE,
PATRZĄ NA PRAWO, PATRZĄ NA LEWO.
A PATRZĄC - WIDZĄ WSZYSTKO ODDZIELNIE
ŻE DOM... ŻE STASIEK... ŻE KOŃ... ŻE DRZEWO...

JAK CIASTO BIORĄ GAZETY W PALGE
I ŻUJĄ, ŻUJĄ NA PĄPKĘ PULCHNĄ,
AŻ PAPIEROWYM WZDĘTE ZAKALCEM,
WYPCHANE GŁOWY GRUBO IM PUCHNĄ.

I ZNOWU MÓWIĄ, ŻE FORD... ŻE KINO...
ŻE BÓG... ŻE ROSJA... RADIO, SPORT, WOJNA...
WARSTWAMI ROŚNIE BREDNIA POTWORNĄ,
I W DŻUNGLI ZDARZEŃ WIDMAMI PĘYNA.

ZE ZDJĘĆ Z GAZET STWÓRZ TU KOLAŻ
STRASZNEGO MIASTECZKA I ZAKLEJ TEN WERSZ.

#POLSCYZYDZI

GŁOWĘ ROZDĘTĄ I CORAZ CIĘŻSZĄ
KU WIECZOROWI ŚLEPO ZWIESZAJĄ.
POD ŁÓŻKA WŁAZĄ, ŻŁODZIEJA WĘSZĄ,
ŁBEM O NOCNIKI CHŁODNE TRĄCAJĄC.

I ZNOWU SPRAWDZĄ KIESZONKI, KWITKI,
SPODNIE NA TYŁKACH ZACEROWANE,
WŁASNOŚĆ WIELEBNĄ, ŚWIĘTE NABYTKI,
SWOJE, WYŁĄCZNE, ZAPRACOWANE.

POTEM SIĘ MODLĄ: "OD NAGŁEJ ŚMIERCI...
...OD WOJNY... GŁODU... ODPOCZYWANIE"
I ZASYPIAJĄ Z MORDĄ NA PIERSI
W STRASZNYCH MIESZKANIACH
STRASZNI MIESZCZANIE.

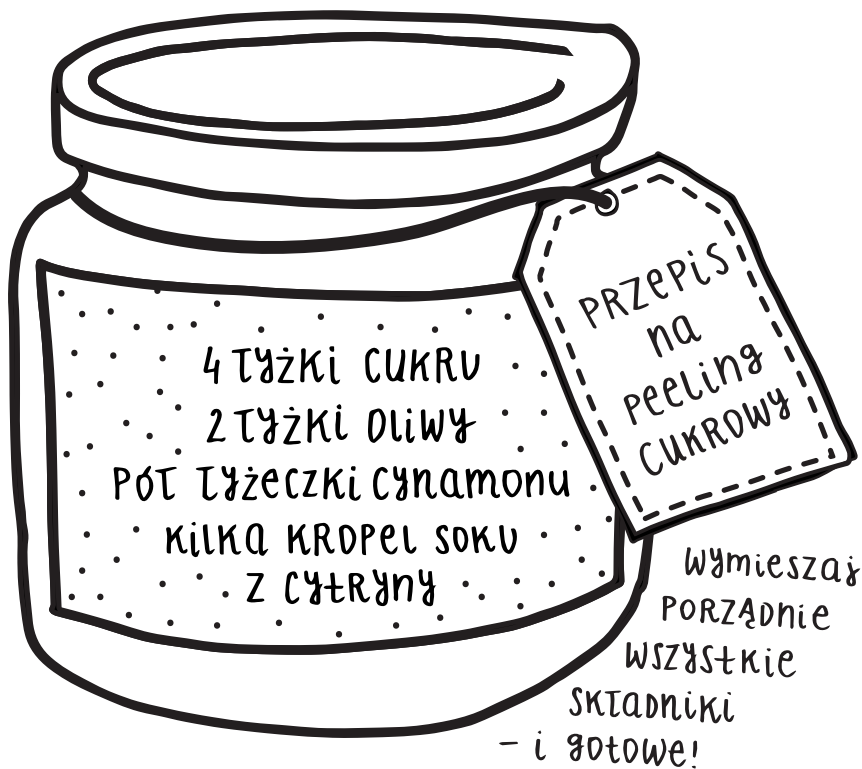

JULIAN TUWIM - POETA, JEDEN
Z NAJPOPULARNIEJSZYCH LITERATÓW
DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO.
UWAŻAŁ, ŻE POEZJA POWINNA BYĆ DLA
KAŻDEGO, DLATEGO BARDZO CZĘSTO
UŻYWAŁ W WIERSZACH MOWY POTO-
CZNEJ CZY NAWET WULGARYZMÓW.

JEST AUTOREM CYTATU:
„ŻYJ TAK, ABY TWOIM ZNAJOMYM
ZROBIŁO SIĘ NUDNO, GDY UMRZESZ”.

HELENA RUBINSTEIN - KOBIETA
BIZNESU Z KRAKOWA, KTÓRA
STWORZYŁA PIERWSZĄ PONADNARO-
DOWĄ FIRMĘ KOSMETYCZNĄ NA
ŚWIECIE. ZREWOLUCJONIZOWAŁA
PRZEMYSŁ KOSMETYCZNY I ZMIENIŁA
POSTRZEGANIE PIELĘGNACJI CIAŁA.
PRACOWAŁA AŻ DO UKOŃCZENIA
91 LAT. ZMARŁA ROK PÓŹNIEJ.

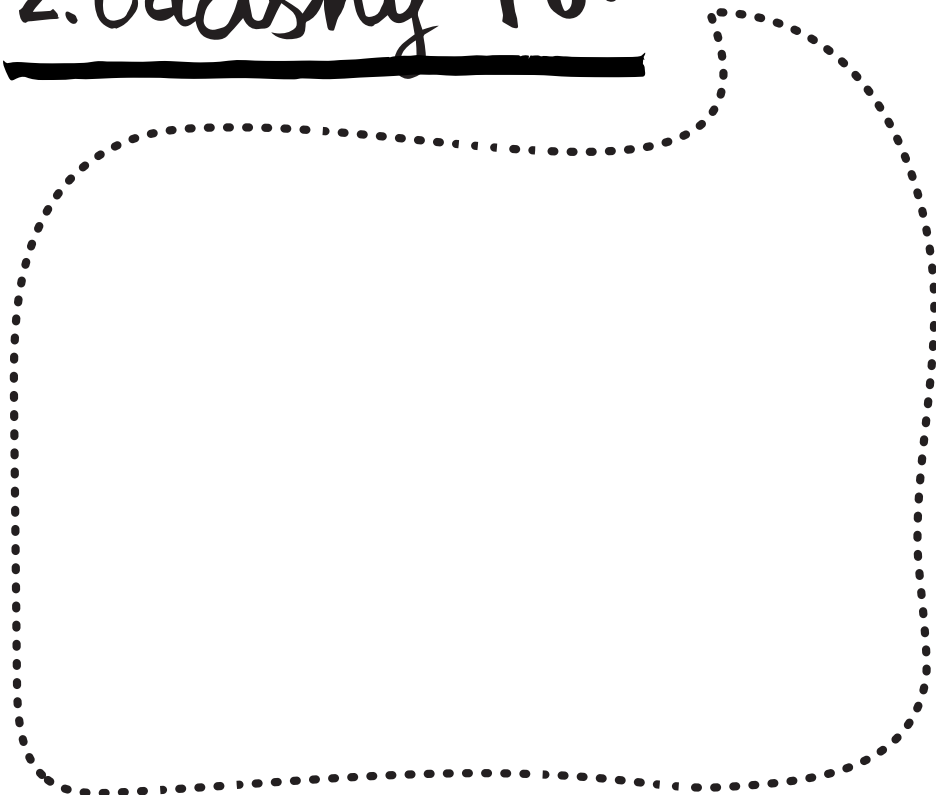

PEELINGU MOŻESZ UŻYWAĆ DO TWARZY I CIAŁA. DZIAŁA NA SKÓRĘ ZŁUSZCZAJĄCO
I OCZYSZCZAJĄCO. ZAPEWNIĄ JEJ GŁĘBOKI MASAZ I REGENERACJĘ.

#POLSCYZYDZI

1. POMALUJ WYBRANĄ CZĘŚĆ
CIAŁA FARBĄ PLAKATOWĄ

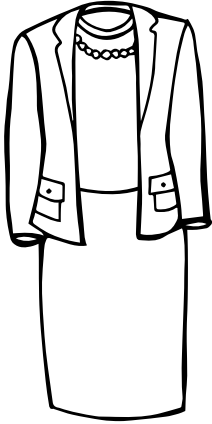
2. Odcisnij TU:

ALINA SZAPOCZNIKOW - RZEźBIARKA I GRAFICZKA,
JEDNA Z NAJWAŻNIEJSZYCH POLSKICH ARTYSTEK
XX WIEKU, KTÓRA W SWEJ SZTUCE BARDZO CZĘSTO
PODEJMOWAŁA TEMAT LUDZKIEGO CIAŁA I JEGO
KRUCHOŚCI, BAZUJĄC NA WŁASNYCH DOŚWIADCZENIACH
Z CZASÓW DRUGIEJ WOJNY I WALKI Z NOWOTWOREM.

#POLSCYZYDZI

POKOLORUJ TRADYCYJNE STROJE ŻYDÓWEK Z:

POLSKI

MAROKA

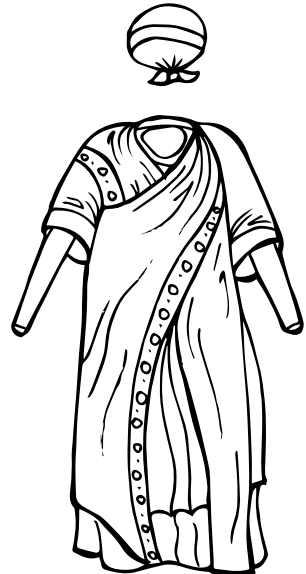
CHIN

IRAKU

INDII

ETIOPII

pilot do telewizora

słomka do napojów

telefon
komórkowy

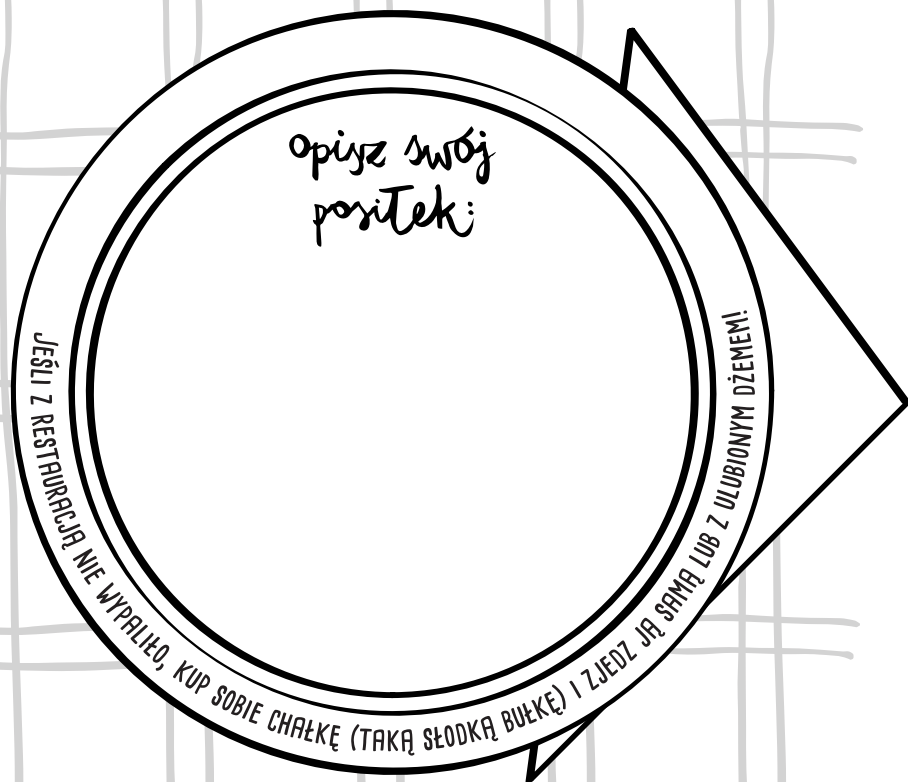
obrysuj
przedmioty
WYNALEZIONE
PRZEZ ŻYDÓW:

usb

długopis

PÓJDŹ DO

RESTAURACJI ŻYDOWSKIEJ

ODCIŚNIJ PALECIĘŻKĘ/WIDELEC
I NOŻ PO SKOŃCZONYM POSIŁKU

2 Tyki POPKULTURY

#ŻYDOWSCYARTYŚCI

POSŁUCHAJ TEJ MUZYKI:

- ▶ II OREN LAVIE
"HER MORNING ELEGANCE"
- ▶ II Yael Naim
"PARIS"
- ▶ II THE ANGELCY
"GIANT HEART"
- ▶ II HAIM
"FALLING"
- ▶ II DRAKE
"HOTLINE BLING"
- ▶ II REGINA SPEKTOR
"THE CALCULATION"
- ▶ II FELIX MENDELSSOHN
-BARTHOLDY
"MARSZ WESEŁNY"
- ▶ II LENNY KRAVITZ
"FLY AWAY"
- ▶ II SIMON AND GARFUNKEL
"MRS. ROBINSON"
- ▶ II AMY WINEHOUSE
"REHAB"
- ▶ II PINK
"JUST LIKE FIRE"

CO CI SIĘ NAJBARDZIEJ PODOBAŁO?

OBEJRZYJ TE FILMY:

- "VIVIANE CHCE SIĘ ROZWIĘŚĆ"
(2014, REŻ. RONIT ELKABETZ, SHLOMI ELKABETZ)
- "MEDUZY"
(2008, REŻ. EDGAR KERET, SHIRA GEFFEN)
- "WSZYSTKO W PORZĄDKU"
(2010, REŻ. LISA CHOLODENKO)
- "GAŁKOWITE ZAĆMIENIE"
(1995, REŻ. AGNIESZKA HOLLAND)
- "LŚNIENIE"
(1980, REŻ. STANLEY KUBRICK)
- "MANHATTAN"
(1979, REŻ. WOODY ALLEN)
- "LISTA SCHINDLERA"
(1993, REŻ. STEVEN SPIELBERG)
- "MEBELKI"
(2010, REŻ. LENA DUNHAM)

CO CI SIĘ NAJBARDZIEJ PODOBAŁO?

CZY WIESZ, ŻE SACHA BARON-COHEN (BORAT, ALI G.) JEST ŻYDEM?

CZY WIESZ, ŻE GAL GADOT (WONDER WOMAN) JEST ŻYDÓWKĄ?

PS: JEJ IMIĘ ZNACZY "FAŁA BRZEG RZEKI"

AHA, NATALIE PORTMAN TEŻ JEST ŻYDÓWKĄ!

OCENŃ ŻYDOWSKIE PRZEKĄSKI Z TWOJEGO SKLEPU:

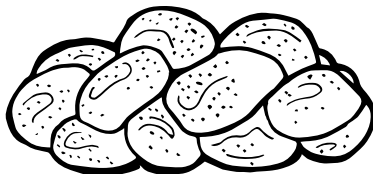
TWOJA OCENA
DO ZAKŁADKOWANIA

Śledź po
żydowsku

☆☆☆☆☆ KOMENTARZ:

Chatka

☆☆☆☆☆ KOMENTARZ:

Chatwa

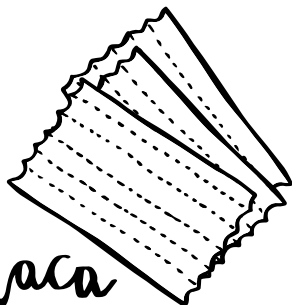
☆☆☆☆☆ KOMENTARZ:

Hummus

☆☆☆☆☆ KOMENTARZ:

Maca

☆☆☆☆☆ KOMENTARZ:

#ŻYDOWSKIEPRZEKĄSKI

...A JEŚLI CHCESZ ZASZALEĆ I LUBISZ GOTOWAĆ,
TO WYPRÓBUJ TRUDNIEJSZE PRZEPISY:

BABA GHANOUSH, CZYLI PASTA NA KANAPKĘ

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

1. ROZGRZEJ PIEKARNIK DO 200 STOPNI, USTAW OPCJĘ GRILL, JEŚLI MASZ.
2. UMYJ BAKEŁAŻANY, PONAŁUWAJ (BO INACZEJ EKSPLODUJĄ W PIEKARNIKU), POŁÓŻ NA BLASZE WYŁOŻONEJ PAPIEREM DO PIECZENIA.
3. WSTAW BLACHĘ DO PIEKARNIKA, ZOSTAW NA 45 MINUT (LUB KRÓCEJ, ZALEŻY OD PIEKARNIKA - AŻ BĘDĄ CZARNE I ZWĘGLONE), OBRACAJ CO 15 MINUT.
4. PRZETNIJ NA PÓŁ GORĄCE BAKEŁAŻANY (UWAŻAJ, NIE POPARZ SIĘ!). UŻYJ ŁYŻKI, ŻEBY WYDRĄŻYĆ MIĄSZ - OD RAZU WŁÓŻ GO DO BLENDERA.
5. ZMIKSUJ Z POZOSTAŁYMI SKŁADNIKAMI.
6. SCHŁODŹ (UWAGA, NIE WSTAWIAJ GORĄCEJ PASTY DO LODÓWKI, DOPIERO JAK OSTYGNIE!)
7. POLEJ 2 ŁYŻKAMI OLIIWY, WYMIESZAJ. PODAWAJ Z CHLEBEM I, JEŚLI CHCESZ, Z PIETRUSZKĄ, Z CHILLI, Z POMIDOREM, Z OLIWKAMI.

BĘDZIESZ POTRZEBOWAĆ:

5 MAŁYCH
BAKELAŻANÓW

3 ŁYŻKI
PASTY TAHINI*

SOK Z POŁÓWKI
CYTRYNY

PÓŁ ŁYŻECZKI
SOLI

2-3 ZĄBKI
CZOSNKU

* DO KUPIENIA W SKLEPACH ZE ZDROWĄ ŻYWNOŚCIĄ; Z TAHINY ROBI SIĘ TEŻ HUMMUS.

#ŻYDOWSKIEPRZEKĄSKI

CZULENT, CZYLI DANIA GŁÓWNE (WERSJA JARSKA)

BĘDZIESZ POTRZEBOWAĆ:

2 SZKŁANKI
FASOLI JAŚ

2/3 SZKŁANKI
PĘCZAKU

PÓŁ KIŁO
ZIEMNIAKÓW

3 CEBULE

4 ŁYŻKI
OLIWI Z OLIVEK

3 SZKŁANKI
BULIONU
WARZYWNEGO

SÓL
I
PIEPRZ

POKROJONA
GŁÓWKA
CZOSNKU

STARTA
SŁODKA
PAPRYKA

ZIELE ANGIELSKIE, LIŚĆ LAUROWY
TYMIANEK, IMBIR, KMINIEK
GAŁKA MUSZKATOŁOWA

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA:

1. ZALEJ FASOLE WRZĄTKIEM, A W TYM CZASIE...
2. KAŻDE WARZYWO WŁÓŻ DO OSOBNEJ MISKI:
 - A) OBIERZ ZIEMNIAKI, POKRÓJ W PŁASTRY GRUBOŚCI 1-2 CM.
 - B) POKRÓJ CEBULĘ W KRĄŻKI I PODSMAŻ NA NISKIM OGNIU, ŻEBY BYŁA PRZEZROCZYSTA.
4. ODCEDŹ FASOLE.
5. W GARNKU UŁÓŻ PO KOLEI: CEBULĘ (POSÓL JA), FASOLE, PĘCZAK, ZIEMNIAKI (POŁÓŻ TUTAJ LIŚĆ LAUROWY I 2 ZIARNA ZIEŁA ANGIELSKIEGO), CEBULĘ (POSÓL JA), FASOLE, PĘCZAK. KAŻDĄ WARSTWĘ OPRÓSZ CZOSNKIEM, PAPRYKĄ (ŁYŻECZKA), PRZYPRAWAMI (PÓŁ ŁYŻECZKI) I SZCZYPŁĄ GAŁKI MUSZKATOŁOWEJ.
6. ZALEJ TO WSZYSTKO BULIONEM - MUSI SIĘGAĆ PÓŁ KCIUKA (2,5 CM) PONAD POWIERZCHNIĘ POTRAWY. PODGRZEJ, A GDY ZACZNIE WRZEĆ, ZMNIEJSZ PŁOMIEŃ I PRZYKRYJ POKRYWKĄ. KIEDY CAŁY BULION WSIĄKNIE W POTRAWĘ, ZMNIEJSZ PŁOMIEŃ I DUŚ JESZCZE PRZEZ 2 GODZINY.
7. TERAZ (UWAGA!) ZAWIŃ GARNEK Z POKRYWKĄ W KOC I ZOSTAW NA GODZINĘ.

ZAMAZ

STEREOTYPY

HEJTERSTWO

POPULIZM*

"TO BYŁY PIĘKNE DNI ŻYDZI DO GAZU SZLI, OD PIECA SIĘ NIE DOMYKAŁY DRZWI /
TO BYŁY PIĘKNE DNI, WAGONY ŻYDÓW SZŁY / Z KOMINA BUCHAŁ GĘSTY, CZARNY DYM"
FRAGMENT PRZYŚPIEWKI ZNALEZIONY NA FORUM KIBICÓW LEGII WARSZAWA
[HTTP://FORUM.LEGIONISCI.COM/SHOWTHREAD.PHP?T=6519&PAGE=47](http://forum.legionisci.com/showthread.php?t=6519&page=47)

"GŁÓWNYM CELEM DIASPORY ŻYDOWSKIEJ BYŁO ZAGRABIE NIE NASZYCH
ZIEMI I KONTROLA NASZEGO NARODU. UZNALI NASZ KRAJ ZA ZIEMIĘ
OBIECANĄ IM PRZEZ BOGA. DO DZISIAJ UWAŻAJĄ SIĘ ZA WSPÓŁGOSPODARZY
ZIEM POLSKICH." "JUDEOPOLONIA - ATAK ŻYDÓW NA POLSKĘ?"
[HTTPS://WIADOMOSCI.ROBERTBRZOZA.PL/HISTORIA-POLSKI/
JUDEOPOLONIA-ATAK-ZYDOW-NA-POLSKĘ/](https://wiadomosci.robertbrzoza.pl/historia-polski/judeopolonia-atak-zydow-na-polske/)

"MARSZ OPOZYCJI BYŁ FINANSOWANY Z ZEWNĄTRZ.
NA ORGANIZACJĘ MARSZU PRZEKAZAŁ 150 MLN ŻYDOWSKI BANKIER".
PAWEŁ KUKIZ, POSEŁ I PIOSENKARZ.

PAWEŁ KUKIZ, CHCĄC OCZERNIĆ OPOZYCJĘ, POWIEDZIAŁ, ŻE JEJ DZIAŁANIA SĄ FINANSOWANE PRZEZ JAKIEGOŚ ŻYDOWSKIEGO BANKIERA, CO BYŁO NIEPRAWDĄ. ODWOŁAŁ SIĘ DO STEREOTYPÓW, ŻE ŻYDZI RZĄDZĄ ŚWIATEM I NIEAWIDZĄ POLAKÓW.

*POPULIZM - "POPIERANIE LUB LANSOWANIE IDEI I ZAMIERZEŃ POLITYCZNYCH, ZGODNYCH Z OCZEKIWANAMI WIĘKSZOŚCI SPOŁECZEŃSTWA W CELU UZYSKANIA JEGO POPARCIA I ZDOBYCIA WPŁYWÓW LUB WŁADZY" (SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO PWN, WWW.SJP.PWN.PL)

HEJTERSKE KOMENTARZE

BO ŻYDZI TO POLONOFOBIŚCI I KRĘTACZE

ŻYDZI MUSZĄ ZROZUMIEĆ,
ŻE NIENAWIŚĆ POLAKÓW
SAMI WYWOŁALI SVOJĄ
ZDRADĄ I ZBRODNIAМИ.

ŻYDÓW ZAŚLEPIA ICH NIENAWIŚĆ I CHĘĆ ODWETU.
TO PODSTAWOWY POWÓD, DLA KTÓREGO ZASILILI
APARAT BEZPIECZEŃSTWA BOLSZEWIИ.

ANTYSEMITYZM POLSKI TO EWIDENTNA REAKCJA NA POGARDĘ
ŻYDÓW W STOSUNKU DO POLAKÓW I DEPRECJONOWANIE POLAKÓW
W ICH WŁASNYM KRAJU

BIEDNI ŻYDZI, NIKT ICH NIE LUBI?
ZAPEWNE JEST JAKAŚ TEGO PRZYCZYNA.

ŻYDZI SAMI SĄ ODPOWIEDZIALNI
ZA TO, CO ICH SPOTKAŁO

JAK SIĘ CZUJESZ CZYTAJĄC TE KOMENTARZE?

CO MOŻESZ ZROBIĆ Z HEJTEM?

→ ZALAĆ HEJT
FAKTAMI
I STATYSTYKAMI

→ POSŁAĆ MU
MEMA

→ ZGŁOSIĆ POST/ KOMENTARZ/
ZDJĘCIE NA FB LUB
ADMINISTRATOROWI STRONY!

NA HEJTERSTWO SĄ PARAGRAFY!

JEŚLI KTOŚ SZERZY MOWĘ NIENAWIŚCI, MOŻESZ TĘ OSOBĘ ZGŁOSIĆ NA POLICJĘ!
WEDŁUG ART. 304. § 1. ZGŁOSZENIE PRZESTĘPSTWA JEST OBOWIĄZKIEM OBYWATELA
I OBYWATELKI. A CO JEST PRZESTĘPSTWEM?

ART. 119. § 1. KTO STOSUJE PRZEMOC LUB
GROźBĘ BEZPRAWNĄ WOBEC GRUPY OSÓB
LUB POSZCZEGÓLNEJ OSOBY Z POWODU JEJ
PRZYNALEŻNOŚCI NARODOWEJ, ETNICZNEJ,
RASOWEJ, POLITYCZNEJ, WYZNANIOWEJ
LUB Z POWODU JEJ BEZWYZNANIOWOŚCI,
PODLEGA KARZE POZBAWIENIA WOLNOŚCI
OD 3 MIESIĘCY DO LAT 5. § 2. TEJ SAMEJ
KARZE PODLEGA, KTO PUBLICZNIE NAWOŁU-
JE DO POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA
OKREŚLONEGO W § 1.

PRZYKŁADY Z FORÓW INTERNETOWYCH
I KOMENTARZY:

"ŻYDZI DO GAZU!"

"SKOPAĆ ŻYDA!"

"TERAZ PALIMY KUKŁĘ, NASTĘPNE
BĘDZIE ŻYDOWSKIE ROBACTWO"

ART. 256. KTO PUBLICZNIE PROPAGUJE FASZYSTOWSKI LUB INNY TOTALITARNY USTRÓJ PAŃSTWA LUB NAWOŁUJE DO NIENAWIŚCI NA TLE RÓŻNIC NARODOWOŚCIOWYCH, ETNICZNYCH, RASOWYCH, WYZNANIOWYCH ALBO ZE WZGLĘDU NA BEZWYZNANIOWOŚĆ, PODLEGA GRZYBNIE, KARZE OGRANICZENIA WOLNOŚCI ALBO POZBAWIENIA WOLNOŚCI DO LAT 2.

- „NAZIZM ZAWIERAŁ WIELE POZYTYWNYCH ELEMENTÓW, WARTO WPROWADZIĆ JE W POLSCE”
- „ŻYDZI DO GAZU!”
- „NA HOLOCAUST PRACOWAŁY PRZEZ WIEKI CAŁE POKOLENIA ŻYDÓW”
- "STOP JUDAIZACJI POLSKI. POLSKA NALEŻY DO POLAKÓW"
- NAMALOWANIE NA MURZE SWASTYKI
- WYKRZYKIWANIE NAZISTOWSKICH HASEŁ TYPU „SIEG HEIL!”
- WYKONYWANIE GESTÓW NAZISTOWSKICH POZDROWIEŃ
- PUBLICZNE PREZENTOWANIE TATUAŻU Z SYMBOLAMI REŻIMÓW TOTALITARNYCH

ART. 257. KTO PUBLICZNIE ZNIEWAŻA GRUPĘ LUDNOŚCI ALBO POSZCZEGÓLNĄ OSOBĘ Z POWODU JEJ PRZYNALEŻNOŚCI NARODOWEJ, ETNICZNEJ, RASOWEJ, WYZNANIOWEJ ALBO Z POWODU JEJ BEZWYZNANIOWOŚCI LUB Z TAKICH POWODÓW NARUSZA NIETYKALNOŚĆ CIELESNĄ INNEJ OSOBY, PODLEGA KARZE POZBAWIENIA WOLNOŚCI DO LAT 3.

- "CZARNE MAŁPY"
- "ŻYDOWSKIE ROBACTWO"
- BICIE
- POPYCHANIE
- SZCZYPIANIE
- PŁUCIE
- SZARPIANIE

→ CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. JEŚLI HEJTERSTWO DOTYCZY KOMENTARZA, POSTU LUB ZDJĘCIA - ZGŁOŚ TO NA FB. DODATKOWO, WKLEJ ADRES OBIEKTU NA HEJTSTOP.PL I NA [HTTP://ZGLOSNIENAWISC.OTWARTA.ORG/](http://zglosnienawisc.otwarta.org/)
2. JEŚLI HEJTERSTWO TO WYPOWIEDŹ/ZACHOWANIE, KTÓRE MASZ NA NAGRANIU LUB NA ZDJĘCIU - WEJDŹ NA [HTTP://ZGLOSNIENAWISC.OTWARTA.ORG/](http://zglosnienawisc.otwarta.org/).
3. MOŻESZ TEŻ WYŚLAĆ LIST (POLECONY) DO PROKURATURY - ZAWIADOMIENIE O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA. ZAWIADOMIENIE MUSI ZAWIERAĆ TWOJE IMIĘ, NAZWISKO I ADRES, NAZWĘ DANEJ JEDNOSTKI PROKURATURY LUB KOMENDY POLICJI, DO KTÓREJ SKŁADASZ PISMO. TRZEBA W NIM WŁASNYMI SŁOWAMI OPISAĆ ZAJŚCIE (MOŻLIWIE Z ZAŁĄCZNIKAMI - SCREENSHOT LUB ZDJĘCIE), KONIECZNY JEST PODPIS WRĄZ Z DATĄ. NIE WIADOMO, CZY PROKURATURA ZAJMIE SIĘ SPRAWĄ, ALE MUSI TO PISMO PRZYJAĆ. IM WIĘCEJ ZGŁOSZEŃ, TYM WIĘKSZA SZANSA, ŻE POLICJA BĘDZIE CZUJNIEJSZA!

Widzisz HEJT?

ZGŁASZAJ KAŻDY NIENAWISTNY POST NA FACEBOOKU!
PO PROSTU KLIKNIJ W PRAWYM GÓRNYM ROGU "ZGŁOŚ POST",
A NASTĘPNIE WSKAŻ, ŻE NIE POWINIEN BYĆ NA FB ZE
WZGLĘDU NA NIEODPOWIEDNIE TREŚCI. IM WIĘCEJ ZGŁOSZEŃ
ADMINISTRATOR OTRZYMA, TYM SZYBCIEJ ZDEJMIĘ POST!

1.

KOPIUJESZ

2.

HEJT **STOP**

WKLEJASZ
NA HEJTSTOP.PL

3.

WPIS NARUSZA PRAWO?
AUTOR PONOSI
KONSEKWENCJE!

MOŻESZ TEŻ WEJŚĆ NA STRONĘ
WWW.HEJTSTOP.PL I TAM PO PROSTU
WKLEIĆ NAPASTLIWY WPIS.
ONI JUŻ SIĘ TYM ZAJMĄ...

Psst...

MOŻESZ TEŻ ŚCIAĞNĄĆ
HEJTALERT, DODATEK DO TWOJEJ
PRZEGLĄDARKI, KTÓRY SAM
ZGŁASZA OBRAŹLIWE TREŚCI.
WEJDŹ NA WWW.HEJTALERT.PL :)

Zapisz swoje pytania i wątpliwości
w kolejności alfabety:

a

m

b

n

c

o

d

p

e

q

f

r

g

s

h

t

i

u

j

w

k

x

l

y

z

Odpowiedzi
Szukaj
na:

[HTTP://WWW.FZP.NET.PL/](http://www.fzp.net.pl/)

[HTTP://WWW.SZTETL.ORG.PL/](http://www.sztetl.org.pl/)

[HTTP://SHALOM.ORG.PL/](http://shalom.org.pl/)

[HTTP://JUDAIKA.POLIN.PL/DMUSEION](http://judaika.polin.pl/dmuseion)

[HTTPS://WEB.FACEBOOK.COM/JEWISHORGPL-1638755249738786](https://web.facebook.com/JewishOrgPL-1638755249738786)

[HTTP://WWW.JHI.PL/](http://www.jhi.pl/)

[HTTP://WWW.DIALOG.ORG.PL/](http://www.dialog.org.pl/)

[HTTPS://WEB.FACEBOOK.COM/CIZWROCLAW/](https://web.facebook.com/cizwroclaw/)

[HTTP://CHIDUSZ.COM/](http://chidusz.com/)

[HTTP://WWW.POLIN.PL/PL](http://www.polin.pl/pl)

[HTTP://UPRZEDZUPRZEDZENIA.ORG/](http://uprzedzuprzedzenia.org/)

3 NAJWAŻNIEJSZE RZECZY, które odkryłem/am DZIĘKI TEJ KSIĄŻCE

1.

2.

3.

Umów

STO
PER

na 7 minut

I WYPISZ

wypręto
co jest
niez:

TYTUŁY FILMÓW ZROBIONYCH PRZEZ ŻYDÓW I ŻYDÓWKI

ŻYDOWSKIE WYNAŁAZKI

NAZWISKA POLSKICH ŻYDÓW I ŻYDÓWEK

ŻYDOWSKIE POTRAWY I SMAKOŁYKI

KRAJE, W KTÓRYCH ISTNIEJĄ DIASPORY ŻYDOWSKIE
(CZYLI SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA)

ZAPISZ NA małych
odcinkach FAKTY (O ŻYDACH),
wycinaj je i powieś
W MIEJSCU PUBLICZNYM

CZY WIESZ, ŻE:

Ten vertical dashed lines are arranged in a row, providing a guide for writing the answers to the question 'CZY WIESZ, ŻE:'. The lines are evenly spaced and extend from the top of the writing area to the bottom of the page.

10 PYTAŃ,

KTÓRE ZADASZ OSOBIE
pochodzenia żydowskiego,
JEŚLI JĄ SPOTKASZ:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Kochane Dziewczyny,
Drodzy Chłopcy,

NIKT NIE BĘDZIE NAM MÓWIĆ, JACY MAMY BYĆ. SAMI WIEMY, CZEGO NAPRAWDĘ SOBIE ŻYCZYĆ. CHCEMY BYĆ KOCHANI, NIEZALEŻNI I SZANOWANI, OTOCZENI PRZYJAZNYMI, APROBUJĄCYMI NAS OSOBAMI. MUSIMY WIĘC ODKRYWAĆ I PIELĘGNOWAĆ WSZYSTKO, ZA CO WARTO NAS KOCHAĆ: OTWARTOŚĆ, ŻYCZLIWOŚĆ, CHĘĆ POMOCY, NIEKONWENCJONALNOŚĆ, MĄDROŚĆ. I NIECH NIKT NAM NIE NARZUCA SZKODLIWYCH STEREOTYPÓW. WIEMY, TROCHĘ TRZEBA SIĘ NAPRACOWAĆ, BY ODKRYĆ I CIESZYĆ SIĘ RÓŻNORODNOŚCIĄ ŚWIATA, BOGACTWEM KRYJĄCYM SIĘ W ODRĘBNYCH ZWYCZAJACH, WIERZENIACH, UMIEJĘTNOŚCIACH; BY ZACHWYCIĆ SIĘ TYM, JACY JESTEŚMY WSZYSCY - ŻYDZI, CHIŃCZYCY, ABORYGENI, RDZENNI AMERYKANIE - DO SIEBIE PODOBNI I RÓŻNI ZARAZEM. ŻYDZI ŻARTUJĄ, ŻE SĄ NATURALNIE TACY SAMI JAK INNI, NAWET BARDZIEJ :)

Szalom!

PROF. UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO, DR HAB. KAMILA TERMIŃSKA

90% POLAKÓW NIGDY OSOBIŚCIE NIE POZNAŁO NIKOGO Z TEJ GRUPY. MOWA O ŻYDÓWKACH I ŻYDACH. WEDŁUG SPISU POWSZECHNEGO W POLSCE ŻYJE ICH OKOŁO 8 TYSIĘCY. SŁOWNIE: OSIEM TYSIĘCY. TA LICZBA NIE POWALA. MIMO TO, ŻYDZI BUDZĄ WIELKIE EMOCJE, A TEMATY ZWIĄZANE Z KULTURĄ I TRADYCIĄ ŻYDOWSKĄ ROZPALAJĄ WYOBRAŹNIĘ. NIESTETY MITY, STEREOTYPY, UPREDZENIA I TEORIE SPISKOWE CZĘSTO WYGRYWAJĄ Z FAKTAMI. OSTATNIO ROŚNIE LICZBA WYDARZEŃ O ANTYSEMICKIM CHARAKTERZE, A TZW. „INNY”, REPREZENTUJĄCY ODMIENNOŚĆ I RÓŻNORODNOŚĆ STAJE SIĘ PRAWIE WROGIEM NUMER JEDEN W DUŻEJ MIERZE JEDNOLITYM ETNICZNIE, RASOWO, RELIGIJNIE I KULTUROWO POLSKIM SPOŁECZEŃSTWIE. DLACZEGO TAK SIĘ DZIEJE? NASZYM ZDANIEM JEDNYM Z POWODÓW JEST TO, ŻE... 90% POLAKÓW NIGDY OSOBIŚCIE NIE POZNAŁO ŻADNEJ ŻYDÓWKI I ŻADNEGO ŻYDA.

PUBLIKACJA "O ŻYDACH I ŻYDÓWKACH" MIAŁA NA CELU PRZYBLIŻYĆ CI CHOCIAŻ TROCHĘ TYCH NIEZNANYCH ŻYDÓW I NIEZNANE ŻYDÓWKI ORAZ POKAZAĆ, ŻE RÓŻNORODNOŚĆ KULTUROWA, CZEGO SAMI DOŚWIADCZAMY REALIZUJĄC PROGRAMY EDUKACYJNE FUNDACJI HUMANITY IN ACTION POLSKA, JEST I INSPIRUJĄCA I POTRZEBNA... WSZYSTKIM. POZNAJCIE SIĘ. DO DZIEŁA!

MONIKA MAZUR-RAFAŁ, MAGDALENA SZAROTA, PRZEMYSŁAW IWANEK
FUNDACJA HUMANITY IN ACTION POLSKA

SYLWIA:

KIEDY DORASTAŁAM, JEDYNE, CO SŁYSZAŁAM O ŻYDACH, TO ALBO SMUTNA HISTORIA DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ ALBO STEREOTYPY, O KTÓRYCH WTEDY NAWET NIE WIEDZIAŁAM, ŻE STEREOTYPAMI SĄ - BO SKĄD? KULTURĄ ŻYDOWSKĄ ZAINTERESOWAŁAM SIĘ KILKA LAT TEMU I OD RAZU ODKRYŁAM, JAKA JEST BOGATA, CIEKAWA, SMACZNA, MIŁA DLA UCHA I OKA. TA KSIĄŻKA NIE PORUSZYŁA WIELU SUPERCIEKAWYCH ROZDZIAŁÓW Z HISTORII I KULTURY ŻYDOWSKIEJ. MAM NADZIEJĘ, ŻE TO DOPIERO POCZĄTEK TWOJEGO ZAINTERESOWANIA TEMATEM, A NIE ŻE JEST TO TEMAT DLA CIEBIE JUŻ ZAMKNIĘTY. A TYM BARDZIEJ - ŻE NASTĘPNYM RAZEM PRZECIWSTAWISZ SIĘ BZDURNYM STEREOTYPOM I HEJTOM WYMIERZONYM W ŻYDÓW!

MICHALINA:

KSIĄŻKI POTRAFIĄ BYĆ NUDNE I ZNIECHĘCIĆ DO CZYTANIA. MAM NADZIEJĘ, ŻE NASZA KSIĄŻKA PRZYNOSIŁA CIEKAWY INFORMACJE I FUN W JEDNYM! WARTO CZASEM WYJŚĆ Z WŁASNEJ BAŃKI - SKONFRONTOWAĆ SWOJE STRACHY, DOWIEDZIEĆ SIĘ WIĘCEJ, ZASTANOWIĆ DŁUŻEJ. ŚWIAT TO NAPRAWDĘ ŚWIETNE MIEJSCE ZAMIESZKANE PRZEZ RÓŻNORODNYCH LUDZI, PEŁNE MAGII I NIESAMOWITOŚCI, I SZKODA, BY STEREOTYPY CZY WŁASNE UPREDZENIA ZAMKNEŁY NAM DROGĘ DO POZNANIA DRUGIEGO CZŁOWIEKA. I CHOĆ NIE CHCĘ ZABRZMIĘĆ JAK PORADNIK ŻYCIOWY, MAM SUPERRADĘ DLA CIEBIE I DLA SIEBIE - OTWÓRZMY SIĘ NA INNYCH. BĄDŹMY UWAŻNE/-I, WRAŻLIWE/-I I CIEKAWY/-I WSZYSTKIEGO. NIE OCENIAMY OD RAZU, SŁUCHAJMY SWYCH OPowieści, A GDY WIDZIMY PRZEMOC - REAGUJMY. PROBLEMY NIE ZNIKNAJĄ, GDY PRZESTANIEMY O NICH ROZMAWIAĆ.

JAN:

BYĆ ŻYDEM I POLAKIEM JEDNOCZEŚNIE? WIELE OSÓB UWAŻA, ŻE TO NIEMOŻLIWE, A MNIE WYDAJE SIĘ TO OCZYWISTE. MOI ŻYDOWSCY PRZODKOWIE MIESZKALI TU OD WIEKÓW. POLSKA JEST MOIM DOMEM, MIEJSCEM, W KTÓRYM PRZEZ STULECIA ROZWIJAŁA SIĘ SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA. MAM NADZIEJĘ, ŻE TA KSIĄŻKA ZAINSPIRUJE CIĘ DO POZNANIA KULTURY SĄSIADÓW TWOICH PRZODKÓW, CZASEM EGZOTYCZNEJ, CZASEM BARDZO SWOJSKIEJ. ŻEBY MÓC WYDAĆ O KIMŚ OPINIĘ, TRZEBA GO NAJPIERW POZNAĆ. TERAZ TWOJA WIEDZA MOŻE STAĆ SIĘ BRONIĄ W WALCE Z UPREDZENIAMI WOBEC ŻYDÓW. NIE WAHAJ SIĘ JEJ UŻYĆ!

O ŻYDACH I ŻYDÓWKACH

INTERAKTYWNA KSIĄŻKA
PRZECIW ANTYSEMITYZMOWI

POMYSŁODAWCZYNI: SYLWIA WODZIŃSKA

AUTOR/-KI: SYLWIA WODZIŃSKA, MICHALINA FERENCZ, JAN KIRSCHENBAUM

OPRACOWANIE GRAFICZNE: MARIKA GRACZYK

REDAKCJA JĘZYKOWA I KOREKTA: MAGDALENA STECIĄG

KONSULTACJE: PROF. UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO, DR HAb. KAMILLA TERMIŃSKA,
MONIKA MAZUR-RAFAŁ, PRZEMYSŁAW IWANEK, MAGDALENA SZAROTA

PUBLIKACJA TA POWSTAŁA I ZOSTAŁA WYDANA W RAMACH PROJEKTU PT. "(IN)VISIBLE DIVERSITY:
ENCOUNTER, EMPOWER & EXCHANGE" // "WYMIANY NA RZECZ ZMIANY"

WYDAWCA: FUNDACJA HUMANITY
IN ACTION POLSKA

W PARTNERSTWIE Z:

© FUNDACJA HUMANITY IN ACTION POLSKA

PUBLIKACJA WYRAŻA JEDYŃNIE POGŁĄDY AUTORÓW I NIE MOŻE BYĆ UTOŻSAMIANA
Z OFICJALNYM STANOWISKIEM FUNDACJI HUMANITY IN ACTION POLSKA

NUMER ISBN: 978-83-941197-0-6

PUBLIKACJA UDOSTĘPNIANA NA LICENCJI CREATIVE COMMONS UZNANIE AUTORSTWA-UŻYCIE
NIEKOMERCYJNE-BEZ UTWORÓW ZALEŻNYCH 3.0 POLSKA (CC BY-NC-ND 3.0 PL)

SZALOM!

*SZALOM, CZYLI HEBRAJSKIE POWITANIE I POŻEGNANIE, KTÓRE DOSŁOWNIE ZNACZY "POKÓJ"